

Edunsaajien asema rahapeliuudistuksessa

SOSTE

Suomen sosiaali ja terveys ry
Finlands social och hälsa rf
Finnish Society for Social and Health

13.3.2015

Rahapelijärjestelmän vahva perusta

- Suomessa rahapelipolitiikasta päättävät eduskunta ja valtioneuvosto
- Suomen rahapelijärjestelmästä ja sen eri toimijoista säädetään arpajaislaissa
- Yksinoikeusjärjestelmän puitteissa rahapelejä toimeenpanevat arpajaislaissa mainitut rahapeliyhteisöt
  - Veikkaus, Fintoto, RAY

Rahapelijärjestelmän vahva perusta

- Euroopan komission mukaan Suomen rahapelilainsäädäntö on EU-sääntöjen mukainen
- Komissio on nostanut Suomen malliesimerkiksi hyvin toimivasta rahapelijärjestelmästä
- Rahapelipolitiikan tavoitteena on ehkäistä rahapeleihin liittyviä yhteiskunnallisia riskejä
  - Ongelmapelaaminen, rahanpesu, hyväksikäyttö, petokset, veronkierto

Rahapelituotot

- Rahapeleistä kertyvät tuotot käytetään yleishyödyllisen toiminnan tukemiseen
  - Urheilun ja liikuntakasvatuksen, tieteen, taiteen ja nuorisotyön edistämiseen
  - Terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen
  - Totopelien tuotto käytetään hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen
- Rahapelien vuosittainen tuotto on noin 1,1 miljardia euroa

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen rahoitus

- Vuonna 2014 RAY avustuksia myönnettiin 308 miljoonaa euroa
  - Lähes 800:lle järjestölle
  - Yhteensä 1676 eri kohteeseen
- Järjestöjen toiminta on mahdollista suureksi osaksi rahapeliteottojen ansiosta

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen merkitys

1,3 miljoonaa jäsentä

500 000 vapaaehtoista

260 000 vertaistukijaa

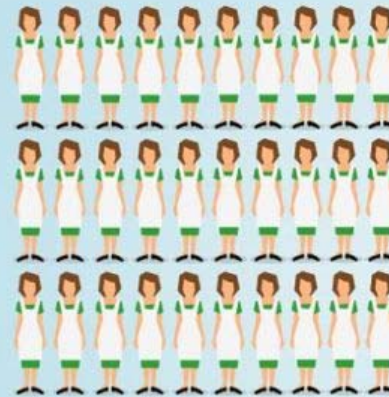
30 000 ammattilaista

30 000 työllistettyä

SOSTE

SOSTE

Mieti, olisiko tähän rahaa?

Sosiaali- ja terveysjärjestöissä on mukana

500 000
vapaaehtoista

Sama apu palkallisena työnä:

21 000
henkilön vuoden
työpanos

Järjestöbarometri 2012. www.soste.fi

Turvataan rahapelijärjestelmän tulevaisuus

- Suomalainen rahapelijärjestelmä on sosiaalinen innovaatio jota pitää suojella
  - Ehkäistään pelihaittoja, vahvistetaan kansalaisyhteiskuntaa
  - Järjestelmällä on laaja kansalaisten ja päättäjien tuki
- Ulkomaiset peliyhtiöt tunkeutuvat Suomen markkinoille
  - Suomalaisten peliyhtiöillä tulee olla mahdollisuus vastata paineeseen
  - Laadukas tuotevalikoima, mahdollisuus vastuulliseen pelien kehittämiseen

Rahapelijärjestelmän
tarkoituksesta ja
periaatteista
on
pidettävä kiinni

Edunsaajien osallistuminen tuotonjakopäätöksiin

- Tavoitteena vahvistaa edunsaajien asemaa prosessissa
  - Edunsaajien esityksestä valittava edunsaajaneuvosto STM:öön
  - Neuvostolta esitys ohjeellisesta tuotonjakosuunnitelmasta ja vuosittaisesta avustuspäätöksestä
- Kansalaisjärjestönäkökulma varmistaa järjestöjen toimintaedellytysten turvaamisen

Uusi tuotonjakolaki

- Nykyisin tuotonjaosta päätetään kolmella eri säädöksellä
  - Tuottojen jakoon liittyvien menettelyjen yhdenmukaistamiseksi on tarkoituksenmukaista säätää yksi yhteinen tuotonjakolaki – valmisteille riippumatta yhdistymisratkaisusta
  - Kansalaisjärjestötoiminnan yhdenmukaiset käytännöt
  - Valmistelu tiiviissä yhteistyössä edunsaajien kanssa
- Lähtökohdat uudistukselle
  - Byrokratian vähentäminen
  - Järjestöjen autonomian kunnioittaminen

Tuotoista jaettavien avustusten edunsaajakohtainen jakosuhte

- Yhden yhtiön mallissa eri edunsaajatahoille määritellään prosentuaaliset osuudet tuottojen kokonaismäärästä
- Vakiinnutetaan nykyiset jakosuhteet
  - Veikkaus Oy:n edunsaajat 53 prosenttia
  - RAY:n edunsaajat 43 prosenttia
  - Fintoto Oy:n edunsaajat 4 prosenttia

Jakamatta jäävien varojen käyttö

- Sekä RAY:n että Veikkaus Oy:n tuotoista on jätetty jakamatta jakokelpoisia varoja
  - Rahastoitu tilanteita varten joissa tuottotaso ei vastaisi avustustarpeita, lisäksi varauduttu investointeihin
  - Rahastoidut varat tulee käyttää niihin kohteisiin, mihin ne on kerätty
- Fuusiokustannukset (esim. investoinnit) tulee kattaa alentamalla arpajaisveroa määräaikaisesti

Erityistä sote-järjestöille

- Sotaveteraanien kuntoutukseen ja sotavammakorvauksiin käytettävät rahat tarpeen vähetessä sote-järjestöille
- Avustusosasto liitettäisiin STM:öön julkisen vallan käyttöön liittyvien tehtävien osalta

Muuta huomioitavaa

- Kaiken päätöksenteon tulee perustua tarkkoihin ja paikkaansa pitäviin talouslukuihin
  - Uudistus tulee toteuttaa niin että edunsaajien toiminnalle ja toiminnan suunnittelulle syntyy mahdollisimman vähän haittaa
- Säädosvalmistelulle on varattava tarpeellinen aika
  - Säädosmuutokset ja uudet säännökset on ilmoitettava komissiolle ennen niiden voimaan tuloa
  - Uudistetun tuotonjakojärjestelmän tulisi olla voimassa 1.1.2017 alkaen